

XAVIER BOSCH, director
TONI CRUANYES, director adjunt

SALVADOR COT, director d'edicions

DAVID GONZÁLEZ, LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP PLAYÀ,
subdirectors

SECCIONS: JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNASI
ARAGAY, ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles];

ALBERT BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports];
DAVID CAMINADA [Opinió]; MANEL CASTILLA [Disseny];
SANTI GONZÁLEZ [Món]; PEPA MASÓ [Societat i
Barcelona]; ÓSCAR MONTSERRAT [Comunicació];
ALBERT PLA [Edició]; MONTSERRAT RIUS
[Documentació]; ROBERT RAMOS [Fotografia]
Delegada a Madrid; MONTSE OLIVA
AVUI.CAT; SILVIA BARROSO

VICENT SANCHIS, president del Consell Editorial

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona
DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat
CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252

PUBLICITAT: CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ, S.L. Enric Granados, 84. 08008 Barcelona.
Coordinació i reserves: Tel.: 93 316 39 04 - Fax: 93 445 81 93 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.
A efectes del que preveu l'article 32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

Francesc Torralba

Director de la Càtedra Ethos de la Universitat
Ramon Llull

Eficiència i sobrietat

En temps de penúria econòmica, hi ha dos valors que, espontàniament, van a l'alça: l'eficiència i la sobrietat. Precisament quan les coses van pel camí del pedregar, prenem consciència del valor que suposa ser eficient en el desenvolupament de les pròpies activitats i de ser sobri en la utilització dels recursos domèstics.

ÉS REAL COM LA VIDA MATEIXA: els valors s'adquireixen, molt sovint, per pura i simple necessitat. Quan estem malalts, valorem especialment la salut; quan estem sols, ens adonem del valor que suposa tenir un amic de veritat; quan anem justos econòmicament, prenem consciència del valor de la sobrietat i també de l'eficiència. Podem educar i ho hem de fer en aquests valors, però és difícil reeixir-hi en una societat instal·lada en l'excés, en el consum desorbitat i en la voracitat del comprar i llençar.

QUAN LES COSES VAN MAL DADES, LA SOBRIETAT s'imposa pel seu propi pes. Aleshores la despesa es redueix, es fa durar més temps el mateix producte i s'evita tota tendència a l'ostentació i a l'exhibicionisme. Ens ho han repetit per activa i per passiva els sociòlegs i els economistes des de fa temps. El nostre model de vida és insostenible, tant pel desgast mediambiental que genera com per la despesa energètica que comporta. Ja en els anys seixanta filòsofs marxistes heterodoxos com Erich Fromm i Herbert Marcuse van denunciar la societat consumista i van reivindicar una societat basada en la llibertat, en la sobrietat, en els valors de l'ésser. No van ser escoltats i avui són estranyament lligats a casa nostra.

PER PURA NECESSITAT CREIXEN VALORS com l'eficiència i la sobrietat que, no tan sols haurien de créixer en el si de la vida personal o de l'economia domèstica, sinó especialment en el marc de les organitzacions i, particularment, en les administracions públiques. Les organitzaci-

“Cap mandatari té autoritat moral per exigir als ciutadans sobrietat i eficiència, si els ciutadans no veuen integrats aquests valors en la seva manera de gestionar els recursos públics”

GUILLEM CIFRÉ

ons privades ja saben el que és integrar l'eficiència i la sobrietat en la seva vida diària, perquè no els toca altre remei per sobreviure amb dignitat en el desert, però les administracions públiques també haurien de fer el mateix i ser capaces d'estalviar despeses inútils que deriven d'una excessiva burocratització i de la sumptuositat i del luxe de càrrecs i actes protocol·laris. Cap mandatari té autoritat moral per exigir als ciutadans sobrietat i eficiència, si els ciutadans no veuen integrats aquests valors en la seva manera de gestionar els recursos públics.

L'EFICIÈNCIA EXIGEIX IMAGINACIÓ i, a la vegada, domini del temps i conreu de les pròpies habilitats. Es tracta de fer el mateix amb menys recursos i, a més a més, de fer-ho bé. Això exigeix habilitat per extreure el màxim suc de les pròpies habilitats i sobretot dels recursos materials. La sobrietat, però, no està encara de moda. Encara ens fascina massa la persona que pot lluir molts béns materials, perquè vivim en l'era de la imatge i de la dictadura del tenir, però caldria cercar maneres de premiar i d'enalitzar les persones, les organitzacions i les administracions que són exemples de sobrietat i d'eficiència.

AQUESTS VALORS, AFORTUNADAMENT, NO SÓN ni de dretes, ni d'esquerreres, ni catalanistes, ni espanyolistes, són valors transversals que expresen el bo i millor del gènere humà. Hem de reconèixer, però, que el creixement d'aquests valors, especialment el de la sobrietat, té greus efectes en l'economia, ja que està basada, en part, en la venda i el consum d'objectes que són absolutament irrelevants per a la vida humana, però que ens els ofereixen com a necessaris. El ciutadà sobri i eficient és un problema per a la societat consumista, perquè no respon als estímuls seductors que l'inciten a comprar més i més. No en sent la necessitat, perquè sap que els valors que realment compten són els que brollen del seu ésser.

EN DIRECTE

Manipular els gens

David Bueno

Professor i investigador de genètica de la UB

A l'article Por als gens vaig parlar de la iniciativa per declarar Catalunya lliure de transgènics, i vaig dir que els motius que esgrimeixen els promotors no tenen base científica. Aquests motius es poden resumir en tres punts: la negativa a manipular organismes vius, la seguretat alimentària i l'afectació ecològica. Respecte al primer punt, cal saber que totes les plantes, animals i ferments –bacteris i llevats– que usem actualment han estat manipulats en el decurs de les generacions per les persones que els han utilitzat, seleccionant les millors varietats per a cada clima i per a cada necessitat humana. Cap d'elles es troba a la natura de forma espontània. Certament això no implica manipulacions genètiques directes –un transgènic és un organisme al qual s'ha afegit, modificat o suprimit un gen–, però el fet de manipular directament uns quants gens no fa canviar en absolut l'essència de les varietats que utilitzem. Únicament les acostia amb més rapidesa i eficiència a les necessitats actuals. Actualment ja fem servir molts productes procedents d'organismes genèticament manipulats, sense que ningú es queixi, ni els impulsors d'aquesta iniciativa. Per exemple, a les farmàcies es poden trobar dotzenes de fàrmacs que s'obtenen d'organismes genèticament modificats, i hi ha milers de ratolins transgènics que es fan servir per comprendre les bases biològiques de les malalties humanes i per cercar nous mètodes diagnòstics i terapèutics. En aquest sentit, els transgènics suposen un gran avenç. En un proper article discutiré els altres dos punts.

Dels embrions als milions

Jaume Reixach

Capellà i escriptor

Últimament la jerarquia espanyola està obsessionada a condemnar algunes coses que no afecten per ben res la religió, llevat que no pensin (que també és possible) que tot, absolutament tot,

afecta la religió. I si és així, ja em puc preparar, perquè el primer afectat per aquesta idea, que no puc compar-tir de cap de les maneres, sóc jo mateix. En fi... L'altre dia, sense anar més lluny, van condemnar un embrió de laboratori (pobret!), que té l'honor d'haver salvat la vida del seu germanet. Ja són ganes! Un embrió és un organisme tan rudimentari, que encara ha de sortir de l'ou. Abans no tingui vida autònoma, haurà de

menjar moltes sopes. Vull dir que és una promesa de vida, però no una vida, per la senzilla raó que no té encara tots els òrgans necessaris per tenir vida pròpia. Davant d'això, un, sense cap ganes d'incordiar, però compartint el malestar de molta gent, es pregunta: ¿i dels milions, no d'embrions sinó de calerons de l'erari públic que han anat a parar a la butxaca de reconeguts edils municipals, que s'afanen de ser amics de la jerar-

quia, no en pensen dir res, els bisbes espanyols? Heus ací una pregunta que, a primera vista, pot semblar un estirabot, i que d'estirabot no en té res. Penseu una mica: manipulant un embrió de laboratori s'ha salvat la vida d'un nadó, o d'un infant. Doncs bé, jo pregunto: quantes vides –de nadons i d'infants– amb poques o nul·les esperances de vida no es podrien salvar amb una part (només una part) d'aquests milions ro-

bats, després de moltes i calculades manipulacions? ¿No és pitjor aquest robatori de laboratori que la manipulació d'un embrió? Jo penso que sí. I com un servidor, moltíssima gent. I és que hi ha coses que no s'haurien de dir als mitjans. Ni tampoc als grans, ja m'enteneu. Dir-les en públic és pitjor que predicar en el desert; és provocar que alguns creients, avergonyits, desertin. I no és que ens en sobrin.